

læ ac diplomata Pontificis revideri debeant ab iis, qui supremæ jurisdictioni vice Regia præsumunt, ut cognoscant, an nihil contineant, aut admixtum habeant, quod Rempubli- cam lædere possit. Ea omnem usum Placeti Regii.

51 Hinc moris est, quod libelli supplices pro impetran- dis literis Placeti super Bullis Romanis communicentur Pro- curatori Regio, seu Officio Fiscali; utpote cujus partes sunt, nomine Regis invigilare, ne quid admittatur, quod Rempu- blicam turbare, vel lædere posset. Audito hoc officio Fisca- li tum Senatus examinat, an Placetum sit annuendum, an denegandum? si nihil sit, quod juribus Regiis déroget, aut consuetudines, & jura infringat, executionem decernit: si autem aliquid prædictorum merito suspicetur, Placetum de- negat, aut differt, quousque proprius de sensu Bullæ, re- rum circumstantiis, ac mente Pontificis constiterit.

52 Placetum Regium eo moderamine consulit integritati Jurium publicorum. Quippe statum tum Ecclesiarum, tum Provinciarum publicum spectat (a). In Germania explicat id genus Protectionis Regiæ latius Capitulatio Cæsarea.

53 Siquis privatorum per executionem Bullæ jus suum lædi existimat, huic Placetum Regium haud obstat, quin jus suum coram legitimo Superiore possit prosequi: solet enim ipsis literis Placeti Regii sæpe adjici illa finalis clau- sula: *Salvo jure partis, quæ opponere poterit, quidquid op- ponendum judicaverit.* Senatus Brabantæ hanc cautelam Pla- ceto Regio subjicit: quod si occasione hujus provisionis quæ- stio incidat, ea instituenda, & agitanda est in possessorio quidem coram ipso Senatu Brabantæ, in petitorio autem co- ram judice ecclesiastico competente, in Brabantia residente. Et si quæstio per appellationem ad Curiam Romanam foret devoluta, tunc ea coram judicibus Delegatis, & competen- tibus, atque ibidem in Brabantia residentibus prosequenda erit.

54 Sæpe & literis Placeti Regii aliæ clausulæ per mo- dum restrictionis, & modificationis inscribuntur: Edicto Ca- roli V. præceptum est, literas Placeti non concedi in Bel- gio super privilegio non residendi in beneficiis curatis, nec super dispensatione in ætate, aut imperitia idiomatis; vel concessione Coadjutoria Præbendarum, aliorumque simpli- cium beneficiorum.

* 55 Generaliter ergo concludere fas est, quod in facien- dis provisionibus juxta moderatio sit adhibenda. Querebatur olim

(a) Capit. Cæs. Art. XIV. § 1.

olim S. Chrysostomus (a): *Id unum non spectant, quod so- lum spectandum foret, nempe animi virtutem; sed aliæ sunt causæ; quibus honores conciliantur; v. g. hic, quod genere claro natus sit: — Ille quod opibus abundet: — alius, quod ab adversariis ad nos confugerit: alius sibi genere propinquum necessarium, alius adulatorem cæteris anteponeere mavult; non est, qui eum, qui idoneus sit, spectare velit, aut animi par- tes explorare curet.* Juxta S. Hieronymum (b): *Cernimus plu- rimos hanc rem beneficium arbitrarium facere, ut non querant eos in Ecclesiæ columnas erigere, quos plus cognoscunt Ec- clesiæ prodesse, sed quos vel ipsi amant, vel quorum sunt obsequiis deliniti, vel pro quibus Majorum quis rogaverit: Ait S. Bernardus (c): Nunquid hac ille Apostolus servitute ho- minibus inserviebat in acquisitione turpis quæstus? Nunquid cum de toto orbe confluebant ambitiosi, avari, simoniaci, sacrilegi, concubinarij, incestuosi, & quæque hujusmodi mon- stra hominum, ut ipsius Apostolica auctoritate vel obtinerent honores ecclesiasticos, vel retinerent. Absit tanta indiscretio? Quid æquius reliquo monito S. Patris (d)? Alius pro alio, alius & forte pro se rogat. Pro quo rogaris, sit suspectus. Qui ipse rogat pro se, jam judicatus est: nec interest per se, an per alium quis roget.*

TIT. VIII.

De Jure Patronatus.

CAP. I.

De Origine Juris Patronatus.

1 Superest plenior supplicationum usus in Ecclesiis Ju- ris Patronatus, quod in Oriente per Oratoria privata cœ- pit. Urgebat S. Chrysostomus (e) Magnates, ut in prædiis suis Ecclesias, id est, Oratoria erigerent, adscituri Cleri- cum ad Sacra quotidiana facienda. *Ideo oro, inquit, & sup- plico, & gratiam puto, immo & legem pono, ut nullus, qui habet villam, appareat carere Ecclesia.* Ea prima vestigia Patronatus laici in Oriente.

2 In Occidente Concilium Arausicanum (f) jus Patrona- tus ecclesiastici explicat. *Siquis, ait, Episcoporum in alienæ*

(a) S. Chrys. de Sacerd. lib. 3. c. 1. (b) S. Hier. in Isai. c. 57.

(c) S. Bern. de Consid. lib. 1. c. 4. (d) Lib. IV. c. 4.

(e) S. Chrys. in act. hom. 18. (f) Conc. Araus. c. 10.

civitatis territorio Ecclesiam ædificare disponit, vel pro fundi sui negotio, vel ecclesiastica utilitate, vel pro quacunque sua opportunitate, præmissa licentia ædificandi, quia hoc prohibere votum nefas est, non præsumat dedicationem, quæ illi omnimodis reservatur, in cujus territorio Ecclesia assurgit, ædificatori Episcopo reservata hac gratia, ut, quos desiderat in re sua Clericos videre, ipsos ordinet is, cujus territorium est, vel, si ordinati jam sint, ipsos habere acquiescat. Et omnis Ecclesiæ ipsius ordinatio ad eum, in cujus civitatis territorio Ecclesia surrexerit, pertinebit.

3 Quum in Oriente nonnunquam Episcopi votis Patronorum deessent, aut & Patroni indebita jura sibi arrogarent; Justinianus Jus Patronatus laicum ita moderatus est, ut Fundatoribus, eorumque hæredibus jus præsentandi, nominandi que Ministros, Administratores, & præfectos eorum locorum integrum esset, reservata Episcopi diocæsani autoritate, eos justo examine probandi, ordinandique. En hujus argumenti Decreta. L. 46. C. de Episc. & Cler. Nov. 57. c. 2. Nov. 153. c. 18.

4 Hoc exemplo & in Occidente Jus Patronatus laicum invaluit. Statuit Concilium Arelatense VI (a). Ut laici Presbyteros absque judicio proprii Episcopi non ejiciant de Ecclesiis, nec alios immittere præsumant. Ut Laici omnino de Presbyteris non audeant munera exigere propter commendationem Ecclesiæ. Rejectis his corruptelis decernit Synodus Parisiensis VI (b). Si laicus idoneum, utilemque Clericum obtulerit, nulla qualibet occasione ab Episcopo sine certa ratione repellatur; & si rejiciendus est, diligens examinatio, & evidens ratio, ne scandalum generetur, manifestum faciat.

5 Juxta Decretum Concilii Toletani IX. Quamdiu Fundatores Ecclesiarum, utpote Patroni, in hac vita superstites existerint, pro eisdem locis curam permittantur habere sollicitam, & sollicitudinem ferre præcipuam; atque Rectores idoneos in iisdem Basilicis iidem ipsi offerant Episcopis ordinandos. Quod si tales forsitan non inveniuntur ab eis, tunc quos Episcopus loci probaverit Deo placitos, sacris cultibus instituat, cum eorum conniventia servituros Refert. c. 32. XVI. q. 7.

6 Auctis bonis ecclesiasticis & aliæ Ecclesiæ aliis Patronis pro tutela piorum proventuum egere videbantur. Sub initium sæculi VI. Patres Africani in Concilio Carthagenensi nomine omnium Provinciarum à gloriosissimis Imperatoribus

(a) Conc. Arel. c. 4. & 5. (b) Conc. Paris. c. 22.

bus petendum censuere, ut dent facultatem defensores constituendi scholasticos, qui in acru sunt, vel in munere defensionis causarum: ut, more Sacerdotum Provinciæ, iidem ipsi, qui defensionem Ecclesiarum susceperint, habeant facultatem pro negotiis Ecclesiarum, quoties necessitas postulaverit, vel ad obsistendum obrepentibus, vel ad necessaria suggerenda, ingredi judicium Secretaria. En Patronos causarum, quia à Clericis, & Episcopis alienum existimabatur, pro rebus temporalibus in judicio stare. Superest fragmentum. c. 10. XXIII. q. 3.

7 Successu temporis hi Patroni causarum Advocati, Vicedomini, Defensores & Custodes dicti sunt. Quippe non amplius ex scholasticis, veluti Causidici, sed ex potentibus, & Optimatibus veluti Judices electi sunt. Juxta leges Longobardorum (a) omnibus Episcopis, Abbatibus, cunctoque Clero omnino præcipitur, Vicedominos, Præpositos, Advocatos, sive Defensores bonos habere, non crudeles, nec cupidos, non perjuros, non falsitatem amantes, sed Deum timentes, & in omnibus justitiam facientes.

8 Erat horum Advocatorum, tum infestationes & irruptiones extraneas armis repellere, tum Ecclesiis ipsis, earumque colonis, & subditis jus dicere; nec porro gratis hæc judicia, quæ placita dicebantur, tenere videbantur, sed certa jura assignata habebant. Refert Miræus chartam Conradus Imp. qua ann. 1145. tertia pars bannorum (b), seu multarum Advocato relinquitur: Tertiam pecunie partem in talibus generalibus placitis acquisitæ recipiet Advocatus.

9 Plerumque ipsi Fundatores Advocatum nominabant, aut ab Imperatore petebant. Hinc in illa charta Conradus hæc verba facit: Nostræ discrepionis est, legaliter providere tam legitimum Monachis Advocatum, qui potius prodesse noverit, quam obesse, potius allodium tueri, quam vastare.

10 Inter hæc, quia Ecclesiarum aliquando bana, & territoria magis diffusa erant. Advocatis & jus fuit, advocatias illas aliis in beneficium, seu feudum concedendi. Superest apud Miræum in diplomatibus Belgicis exemplum Balduini Comitis Flandriæ (c), qui Advocatiam Abbatæ Eihamensis sibi ita retinuit, ut tamen Subadvocatum fecerit Arnulphum de Aldenarda: Cui, inquit, injungimus, suppl. re vicem nostri, in parvis tantum negotiis, nobis majora reservantes.

Ep. Van-Esp. Tom. II.

N

Ir-

(a) LL. Longob. l. 2. tit. 42. cap. 5. (b) Miræ. Cod. Piar. Donat. c. 92. (c) Lib. I. c. 55.

11 Irruentibus hæc occasione corruptellis, necessarium videbatur has Subadvocatas ad unam restringere, ejusque jura definire. Otho I. ea conditione Lambertum Comitem Lovaniensem (a), Monasterii Gemblacensis, Advocatum dedit, ut nunquam, in Advocatia Gemblacensi, præter unum Subadvocatum habeat. Tum præcepit, ut *Subadvocatus in villis, ad Abbatiam pertinentibus, nihil aliud juris habeat, nisi per singulos annos de unaquaque domo denarium unum, Gallinam unam, & avenæ sextarium unum.*

12 Novo jure meminit Lucius diversorum titulorum, quibus nonnulli in Advocatas, & Subadvocatas obreperant, ut indebitas exactiones sibi arrogare possent. Quid æquius, quam quod Pontifex eos ad antiquos, & moderatos redditus, à locorum Episcopis institutos, per censuram ecclesiasticam restrinxerint? c. 23. de Jur. Patr.

13 Desperatis tam æquis remediis consultissimum superfluit (b), arbitrium eligendi Advocatum ipsis Ecclesiis adjicere. In notitia Ecclesiarum Belgicarum extat Instrumentum donationis, quo Comes Boloniæ Collegio Canonicorum Lensesium in Arthesia liberam potestatem concedit assumendi, quemcumque voluerint Advocatum, qui tamdiu, & non ulterius eorum rebus, vel eorum causis præsit, quamdiu eis placuerit.

14 Missis abhinc qua pretio, qua precibus veteribus Advocatis, res ad supremos Principes, veluti Procuratores, & Defensores recidit. Godofredus Barbarus, Lotharingæ, & Brabantiae Dux montem S. Guilberti anni. 1123. eo immunitatis privilegio donat: Uno, inquit (c), me excepto, nullus ibi quidquam juris haberet; Advocatum nullum, nisi me, susciperet. Per Abbatem, & me, si necessitas exigeret, componenda componerentur, corrigenda corrigerentur.

15 Explicat Carolus V. vetus id privilegium Ducis Brabantiae: quod ab omni ævo Dux Brabantiae fuit tutor, & protector omnium Monasteriorum, & locorum piorum, & bonorum eorum in Brabantia, & per diotum Venatorem (utpote supremum Præfectum sylvarum) ea defendit, ac protegit; & ideo idem Venator omnes injuriantes ejus punire potest, & de omnibus delictis in Monasteriis ab aliquibus eo venientibus commissis cognoscere, & punire, excluso loci ordinario Officiario, qui nequidem, ad effectum mulctarum, per præventionem punire potest. Hæc jurisdictio Præfecto saltum ea occasione olim obtigisse censetur, quod primi Monachi, & Regulares in sylvis, & rure habitare consuevissent, ut semoti

(a) Oth. I. diplom. (b) Miræ. supr. c. 101.
(c) Cond. prior. Donat. cap. 72.

à strepitu sæculari divinis contemplationibus uberius vacarent.

16 His missis, Jus Patronatus vulgare distinguitur, in ecclesiasticum, & laicum. Statuit Concilium Constantinopolitanum IV. Si Episcopus convictus fuerit construxisse Monasterium de redditibus ecclesiasticis, tradat ipsum eidem Ecclesie Monasterium. Si vero de propriis rebus, aut aliis quibusdam conventionibus, habeat id secundum propriam potestatem, & voluntatem, omni vita sua; & post finem vitæ dimittat, & conferat hoc, quibuscumque voluerit: non tamen sæculare diversorium fiat.

17 Nostris moribus Jus Patronatus laicum censetur, quod ratione patrimonii teneretur, sive à laico, sive à Clerico. Ecclesiasticum enim titulo beneficii, sive Ecclesie competere debet. Neque refert, quod primitus ex patrimonio ortum, postea quovis modo, testamento, aut donatione in Ecclesiam, vel Capitulum regulare, sæculareque translatum fuerit, ut dignitati, vel beneficio, vel Ecclesie perpetuo cohæreat; abhinc enim ecclesiasticum esse incipit. Arg. C. un. de Jur. Patr. in 6.

18 Interdum contingit, ut idem beneficium sit Juris Patronatus laici, & ecclesiastici. Et siquidem id jus est divisum, seu alternativum, pro turno laico laicum, pro turno ecclesiastico ecclesiasticum reputatur: si vero id jus sit simultaneum, Jus Patronatus mixtum appellatur, tanquam ex duobus compositum. Recepta tunc est regula, quod jura utriusque invicem communi-centur, ut spectetur inius, & alterius conditio, quæ favorabilior est, quia propter communionem non privilegiatus fortitur naturam privilegiati. Et huic prærogativa locus est, etsi inter Patronos ecclesiasticos vel unus foret laicus, & vice versa. Arg. cit. cap. in 6.

19 Sed quo refertur Jus Patronatus Confraternitatum laicorum, Aedituorum, Ecclesiarum, Universitatumque studiorum? Laicum esse plerique pronuntiant, tametsi hæc Collegia speciali cuidam Ecclesie adhæreant; spectantur enim hæc corpora magis ut laica, quam ut ecclesiastica.

20 Alibi Jus Patronatus in reale, & personale dividitur. Jus Patronatus reale capit ex Oratoriis, quæ Magnates in suis prædiis ad usum familiarum extruxerant. Successu temporis hæc Oratoria in Parochias, aliaque beneficia, & ipsa Capitula Canonicorum succreverunt, in quæ inde superest Jus veteris Patronatus.

21 Jus Patronatus personale à reali distinguitur, quod

hoc prædio, aut fundo ita inhæreat, ut in quemque possessorem illius rei transeat; personale vero in hæredes transmittatur. Personale enim instar crediti, reale ad exemplum servitutis æstimatur. *Arg. c. 7. de fur. Patr.*

Cap. 3.
De modo
acquir. &
prob. Jus
Patron.

22 Jus Patronatus fundacione ipso jure constituitur si modo vera sit, utpote talis, quæ &c. sufficientem dotationem tribuit. Nam jure Canonum fundatio requirit justam dotem. Rescripsit Clemens III. *Quod si aliquis Ecclesiam cum assensu Diæcesani* (cujus est necessarias impensas pro luminariis, pro custodia, & ministrorum stipendiis præviæ à Fundatore exigere) *construxit, ex eo Jus Patronatus acquirit.* Refert. *c. 75. de fur. Patr. integ. lect.*

23 Si ergo constet, aliquem esse Fundatorem, vel Fundatoris hæredem, ipsi Jus Patronatus adjudicabitur; eoque fundatio secum trahat Jus Patronatus; ideoque Fundatori præsumatur reservatum, nisi contrarium quodammodo ostendatur, utpote, quod Fundator, ejusque hæredes Jure Patronatus hactenus usi non sint, ut successu temporis illud jus remisisse videri queant. *c. 41 de Testib.*

24 Statuit Concilium Tridentinum (a): *Titulis Juris Patronatus sit ex fundacione, vel dotacione, qui ex authenticis documentis, aut aliis jure requisitis ostendatur: sive etiam ex multiplicatis præsentationibus per antiquissimum temporis cursum, qui hominum memoriam excedat.* Quia Concilium numerum multiplicatarum præsentationum non expressit, censent tres præsentationes requiri, sufficereque. *Argum. cap. 3. de caus. Possess. & Propr.*

25 Absit inde, quod omnis constructio (b), vel dotatio titulum præbeat Juris Patronatus! Inquit S. Synodus: *Patronatus quicumque in Ecclesiis, & quibuscunque aliis beneficiis, etiam dignitatibus antea liberis, acquisiti à quadraginta annis citra, & in futurum acquirendi, seu ex augmento dotis, seu ex nova constructione, vel alia simili causa, etiam auctoritate Sedis Apostolicæ, ab iisdem Ordinariis, uti delegatis, ut supra, qui nullius in his facultatibus, aut privilegiis impediantur, diligenter cognoscantur, & quos non repererint ob maxime evidentem Ecclesiæ, vel beneficii, seu dignitatis necessitatem legitime constitutos esse, in totum revocent.*

26 Enimvero Patronos à reliquis benefactoribus, qui quidquam vel in structuram, vel in dotem contulerint, oportet distinguere. Absit, quod his benefactoribus Episcopus quoddam jus in præjudicium Patroni, nisi ejus accesserit consensus, con-

(a) Trid. sess. 14. c. 12.

(b) Sess. 25. c. 9.

concedere possit. Si tamen de dotanda Ecclesia interpellatus, officium recuset, non apparet, cur Episcopus Jus Patronatus alteri, qui dotem, vel augmentum dotis ea conditione offerre velit, spondere non posset, saltem ut una cum Fundatore concurrat, si necessitas, aut evidens Ecclesiæ utilitas dotem, aut ejus augmentum requirat, eaque haberi nequeat, nisi eam offerenti Jus Patronatus annuat. Quia enim fundatio dotem requirit, censetur dotans quodammodo in fundacione partem ferre. Constructio quippe sine dote ad exhibendum cultum divinum prope inutilis, aut exigui effectus est. Quid ergo? si unus aream, fundumque præbet, alter expensas structuræ confert: tertius dotem offert? omnes in solidum Jus Patronatus assequuntur.

27 Novi juris argumentis Jus Patronatus ex titulo præscriptionis obtineri potest. Si tamen agatur de præscriptione Juris Patronatus, præsertim laicalis adversus Ecclesiam liberam, exigitur tanti temporis possessio, cujus memoria in contrarium non existat, quia jus commune ei refragatur. *Argum. cap. 1. de Rescr. in 6.*

28 Juxta Tridentinum Decretum (a): *Titulis Juris Patronatus sit ex fundacione, vel dotacione, qui ex authenticis documentis, aut aliis jure requisitis ostendatur: sive etiam ex multiplicatis præsentationibus per antiquissimum temporis cursum, qui hominum memoriam excedat.* Quia Concilium numerum multiplicatarum præsentationum non expressit, censent tres præsentationes requiri, sufficereque. *Argum. cap. 3. de caus. Possess. & Propr.*

29 Ait præterea Synodus Tridentina (b): *In iis personis, seu Communitatibus, vel Universitatibus, in quibus id jus plerumque ex usurpatione potius quæsitum præsumi solet, plenior, & exactior probatio ad docendum verum titulum requiratur: nec immemorialis temporis probatio aliter eis suffragetur, quam si, præter reliqua ad eam necessaria, præsentationes, etiam continuatæ non minori saltem, quam quadraginta annorum spatio, quarum omnes effectum sortitæ sint, authenticis scripturis probentur.*

30 En reliquum Decretum: *Reliqui Patronatus omnes in beneficiis, tam secularibus, quam Regularibus, seu Parochialibus; vel dignitatibus, aut quibuscunque aliis beneficiis, in Cathedrali, vel Collegiata Ecclesia: seu facultate, & privilegia concessa tam in vim Patronatus, quam alio quocunque jure nominandi, eligendi, præsentandi ad ea, cum vacant (exceptis Pa-*

(a) Trid. supr. (b) Ibi.

tronatibus super Cathedralibus Ecclesiis competentibus; & exceptis aliis, quæ ad Imperatorem, & Reges, seu regna possidentes, aliosque sublimes, ac supremos Principes, jura imperii in dominiis suis habentes, pertinent, & quæ in favorem studiorum generalium concessa sunt) in totum prorsus abrogata, & irrita, cum quasi possessione inde secuta (tam ad possessorium quam peritorium) intelligantur, beneficiaque hujusmodi, tanquam libera, à suis Collatoribus conferantur; ac provisiones hujusmodi plenum effectum consequantur.

31 In Gallia tamen, Belgio, aliisque Provinciis veteris juris usus superest pro Patronatu laico, quia Tridentinum Decretum receptum non est, nisi expressa illa clausula: *Salvo jure Patronatus laici*. Inde possessio immemorialis pro titulo ipso habetur, probatioque Juris Patronatus eadem forma, qua aliorum probatio jurium admittitur, atque possessorium adjudicatur possidenti, sive ei, qui in quasi possessione est. Consequenter præsentatus à Possessore præfertur ei, qui est à proprietario præsentatus juxta *cap. 19. de Jure Parr.*

32 Reliquo usu adversus Jus Patronatus laicum triginta annis præscribitur: desiderantur vero quadraginta anni, si de præscriptione Patronatus ecclesiasticorum, postquam laici, qui inde à Sæculo IX. Ecclesias pleno arbitrio usurparunt, ut pro libitu Clericos instituerent, destituerentque, compulsi sunt, Clericos, quos præficere volebant, Episcopo præsentare. Enimvero ea occasione plerique Dynastarum eas Ecclesias, quas in feudum receperant, Canonicis, & Monachis relinquere eo jure, quo potiti sunt, voluerunt. Inde enim illud Jus Patronatus, quod origine sua laicum erat, ecclesiasticum esse cæpit Refert Gratianus veteris Concilii Cabillonensi Decretum. *c. 38. XVI. q. 7.*

33 Jus novum & Papæ privilegium vindicat concedendi Jus Patronatus, quia eum Ordinarium Ordinariorum ex Decretalibus esse probat. Verum his prætensionibus, quatenus præjudicio essent liberis collationibus Ordinariorum, refragantur Galli, & Germani, quibus persuasum est, Pontificis potestatem, juxta iterata Decreta Concilii Constantiensis, & Basileensis (a), restringi ad Canonum observantiam.

34 Omne Jus Patronatus ecclesiasticum reale est; officio enim, dignitati, beneficioque inhæret, ut ad quemcunque possessorem illius tituli transeat. Quippe separatim ab ipso beneficio transferri non potest, nisi adhibitis solemnitatibus, quæ ad

Cap. 4.
De transi
Patron.

(a) Conc. Const. sess. IV. & V. Conc. Basil. sess. II. & III.

ad alienationem rerum, juriumque ecclesiasticorum requiruntur.

35 Jus Patronatus & laicum in quemque Possessorem illius fundi, cui Patronatus inhæret, transit. Hinc jure novo Hospitalarii, empto feudo, Jus Patronatus acquisisse dicuntur, quia illi feudo adhæret. *c. 13. de Jure Parr.*

36 Declaravit Alexander III. præsentationem Clerici, vigore Juris Patronatus annexi cuidam villæ, competiisse militi, si constiterit, villam fuisse militi illi à Monasterio, cui dominium illius fundi competeat, datam ad firmam, id est, ad longum tempus elocatam; quia dominium utile consecutus censetur. Enimvero tum temporis sat frequenter Monasteria laicis prædia ad firmam, utpote ad longissimum tempus, elocabant, ut eorum, qui per tam diuturnam possessionem dominio utili frui permittebantur, gratiam, & patrocinium mererentur. *cap. 7. ibi.*

37 Bonæ fidei Possessor & ipse in jure præsentandi potior superveniente domino habetur, eoquod Possessor B. F. vi utilis domini irrevocabiliter fructus consumptos suos facit, si ex eis factus non sit locupletior. *cap. 19. dict. tit.*

38 Sed quid? An in creditorem, cui fundus pignori datus est, Jus Patronatus transit? Decidit ann. 1420. Synodus Salisburgensis (a): *Ad omnium quoque dubitationem, sive quæstionis materiam amputandam statuimus, ut, siquis prædium suum, cui Jus attinet Patronatus, cuiquam obligaverit indistincte, jus præsentandi apud ipsum obligantem resideat. Cum tale jus æstimari non possit ac in sortem nequeat computari.*

39 In reliquis jure decisum est, non posse Jus Patronatus separatim à fundo, cui veluti servitus inhæret, distrahi, aut pretium fundi, causa inhærentis Juris Patronatus, augeri. *cap. 16. de Jur. Parr.*

40 Jus Patronatus personale, quia veluti creditum censetur, transit ad hæredes, sive ex testamento, sive ab intestato. Itaque hæredes omnes in solidum ad præsentationem concurrunt; ita tamen, ut ipsa præsentatio, veluti unica, nomine omnium fiat. *c. 1. ibi.*

41 Si plures fuerint Patroni, omnes hæredes unum tantum suffragium, quale & defunctus habuit, habebunt. Inquit Papa: *Ut ergo facilius provideatur Ecclesiis, non inconveniens reputamus, Patronos ipsos, & hæredes inter se libere posse convenire de Rectore ab eis alternis vicibus præsentando. Refert. Clem. 2. de Jur. Parr.*

Præ-

(a) Synod. Salisb. cap. 22.